

MODTAGET

- 8 OKT. 2012

c/o advokat Christian Harlang
Nytorv 5, 1.
1450 København K

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Dato: - 5 OKT. 2012
Sagsbeh.: amv
Sagsnr.: 12-210-26307

Deres ref.: 600096

Civilstyrelsen afslog den 12. september 2012 at imødekomme Deres an-
søgning om fri proces til en sag mod Forsvarsministeriet.

De har ved brev af 14. september 2012 bedt Civilstyrelsen om at overveje
sagen igen. De har vedlagt kopi af processkrift 4 af 31. august 2012 og en
rapport på engelsk i anledning af en retsmedicinsk undersøgelse af Dem,
foretaget den 15. maj 2012 i Beirut af prof. dr. med. Jørgen Lange Thom-
sen og

De har til støtte for Deres anmodning anført, at det fremgår af rapporten, at
De lider af alvorlige psykiske traumer (PTSD) som følge af den tortur, De
har været udsat for, og at dette har forhindret Dem i at anlægge sagen på et
tidligere tidspunkt.

Civilstyrelsen har gennemgået sagen igen, men må fastholde afgørelsen,
idet Civilstyrelsen fortsat finder, at De ikke i tilstrækkeligt omfang har
udsigt til at få medhold i de påstande, De har nedlagt ved stævning af 13.
september 2011 og i processkrift af 22. juni 2012.

Af den indsendte rapport fremgår en beskrivelse af den behandling, De var
udsat for i forbindelse med tilbageholdelsen efter Operation Green Desert
og under en efterfølgende anholdelse i . fra den 30. marts til den 22.
juli 2006.

Det fremgår endvidere, at De efter Deres løsladelse fik antidepressiv medi-
cin i en periode på tre måneder.

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Deres diagnose er i rapporten anført som mild angst, mild depression og PTSD. Om den fysiske diagnose anføres, at der er en stærk indikation for arvæv under fodballerne som en mulig følge af falanga. Herudover findes ikke fysiske tegn på tortur.

Det er Civilstyrelsens opfattelse, at De ikke i forbindelse med Deres anmodning om genoptagelse er fremkommet med sådanne oplysninger, at der er grundlag for at anse retssagen som rettidigt anlagt.

Deres bemærkninger om langtidsvirkningen af tortur og oplysningerne om Deres helbredsmæssige forhold i rapporten fra maj 2012 kan efter Civilstyrelsens opfattelse således ikke føre til en ændret vurdering af spørgsmålet om forældelse. Civilstyrelsen bemærker, at de omstændigheder, som Deres krav om tortgodtgørelse støtter sig på, må anses for at have været til stede på tidspunktet for Deres løsladelse primo februar 2005 eller inden for en nærmere tidsmæssig sammenhæng hermed.

Civilstyrelsen henviser i øvrigt til begrundelsen i brev af 12. september 2012 om afslag på fri proces.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget. Procesbevillingsnævnet har åbent fra kl. 9.00 til kl. 15.00 mandag til fredag. Klagen skal være nævnets sekretariat i hænde senest kl. 15.00 den dag, hvor klagefristen udløber. Hvis afgørelsen modtages med posten en lørdag, udløber klagefristen kl. 15.00 om fredagen 27 dage efter.

Klagen sendes til Procesbevillingsnævnet, Rådhuspladsen 45-47, 4. sal, 1550 København V. Med klagen vedlægges kopi af den afgørelse, der påklages.

En eventuel klage til Procesbevillingsnævnet bør ske i så god tid, at nævnet kan nå at behandle klagen forinden, sagen afsluttes ved, at hovedfor-

handlingen har fundet sted eller ved, at der er afsagt dom eller indgået forlig.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Nina Koch". The signature is written in a cursive style with a large initial 'N'.

NINA KOCH

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

Pr. e-mail civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
og alm. post

5. oktober 2012
J.nr. 600096
CHA/PEH

Vedr. sagsnr. 12-210-26307:

mod Forsvarsministeriet

Ved e-mail og alm. skrivelse af 14. f.m. er Civilstyrelsen anmodet om at genoptage sagen.

Siden da er fra Civilstyrelsen kun modtaget styrelsens skrivelse af 18. f.m., hvor styrelsen meddeler, at sagen akter er fremsendt til Procesbevillingsnævnet.

Da stillingtagen til anmodningen endnu ikke foreligger og på grund af sagens ubestridelig hastende karakter, overgives sagen til behandling i Procesbevillingsnævnet.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

c/o Advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Dato: 18. september 2012
Sagsbeh.: Astrid Mavrogenis
Sagsnr.: 12-210-26307

Deres ref.: 600096

MODTAGET

18 SEP 2012

Civilstyrelsen har modtaget Deres klage over styrelsens afgørelse om fri proces og har derfor i dag fremsendt sagen til Procesbevillingsnævnet.

Med venlig hilsen

Jacob Glenstrup

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

KOPI

Pr. e-mail civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
og alm. post

14. september 2012
J.nr. 600096
CHA/PEH

Vedr. sagsnr. 12-210-26307: .

mod Forsvarsministeriet

Under henvisning til Civilstyrelsens skrivelse af 12. september 2012 med afslag på anmodning om fri proces, hvoraf det fremgår, at man har lagt særlig vægt på, at sagsøgerens krav skulle være forældet, fremsendes hermed kopi af processkrift 4 af 31. august 2012 med bilag 29, som er en rapport fra den retsmedicinske undersøgelse af min klient foretaget 15. maj 2012 af bl. a. statsobducent, prof. dr. med. Jørgen Lange Thomsen.

Af rapporten fremgår, at min klient, som følge af den tortur han har været udsat for, lider af alvorlige psykiske traumer (PTSD, Post-Traumatic Stress Disorder), som har forhindret ham i at anlægge sag tidligere, end det faktisk skete.

Sagsøger gør under sagen det som relevant bl. a. gældende, at tidspunktet for sagsanlæg skal tillægges betydning i forhold til den omstændighed, at han, som det er dokumenteret, og som det yderligere vil kunne uddybes bl. a. under parts- og vidneforklaringer for landsretten, har været udsat for tortur med deraf følgende langtids-traumatiske virkninger, hvilket selvsagt er relevant for den judicielle bedømmelse af de forældelsesmæssige forhold.

På baggrund heraf skal jeg anmode Civilstyrelsen om at genoptage sin behandling af sagen.

Undertegnede forventer at Civilstyrelsens stillingtagen til anmodningen foreligger senest mandag d. 1. oktober.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'CH', with a long horizontal line extending to the right from the end of the signature.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPJ

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

13. september 2012

Pr. e-mail civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
og alm. post

J.nr. 600096

CHA/CFJ

HASTER!

Vedr. sagsnr. 12-210-26307:1

mod Forsvarsministeriet.

Hermed bekræftes modtagelsen af Civilstyrelsens afgørelse af g.d.

Denne er d.d. indbragt for Procesbevillingsnævnet, jf. vedlagte skrivelse.

Af hensyn til sagens fremme anmodes Civilstyrelsen om straks at fremsende sagens akter til Procesbevillingsnævnet.

Styrelsen orientering imødeses, så snart fremsendelse er sket.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

c/o Advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

MODTAGET

13 SEP 2012

Dato: 12 SEP. 2012
Sagsbeh.: amv
Sagsnr.: 12-210-26307
Deres ref.: 600096

Civilstyrelsen har nu behandlet Deres ansøgning om fri proces af 30. december 2011 til en sag mod Forsvarsministeriet.

Civilstyrelsen kan ikke imødekomme Deres ansøgning, fordi styrelsen skønner, at De ikke har rimelig grund til at føre proces.

Afgørelsen er truffet efter retsplejelovens §§ 328 og 329.

Det er efter retsplejelovens § 328, stk. 1, en betingelse for at give fri proces, at ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces.

I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, indgår efter retsplejelovens § 328, stk. 2, blandt andet:

- 1) sagens betydning for ansøgeren,
- 2) udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen,
- 3) sagsgenstandens størrelse,
- 4) størrelsen af de forventede omkostninger og
- 5) muligheden for at få sagen afgjort ved et administrativt nævn eller et privat klage- eller ankenævn, der er godkendt af økonomi- og erhvervsministeren.

Adelgade 13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Civilstyrelsen kan endvidere efter retsplejelovens § 329 give fri proces, når særlige grunde taler derfor, selvom betingelserne i lovens §§ 325 og 328, ikke er opfyldt.

Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har en væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at der med sager af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse navnlig sigtes til sager, der rejser hidtil uafklarede lovfortolkningsspørgsmål, sager af mere betydende indgreb over for enkeltpersoner eller grupper samt sager, hvor afgørelsen vil kunne tjene som præjudikat ved senere tilfælde.

Det er efter praksis en betingelse for at give fri proces, at ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, herunder at der er udsigt til, at ansøgeren vil få medhold i sagen. Denne overordnede betingelse gælder tillige, selvom en sag må anses for at være principiel, idet der i sådanne sager skal foreligge i hvert fald en vis udsigt til medhold.

De har ved stævning af 13. september 2011 nedlagt påstand om tortgodtgørelse svarende til et foreløbigt beløb på 50.001 kr. Endvidere har De i processkrift af 22. juni 2012 nedlagt påstand om, at Forsvarsministeriet skal tilpligtes at anerkende under nærværende domstolssagers behandling at have pligt til at tilvejebringe effektiv oplysning af sagsøgernes rimeligt begrundede anførsler om tortur m.v., jf. statens undersøgelsesforpligtelser ifølge EMRK art. 3, jf. art. 1. Subsidiært har De nedlagt påstand om, at sagsøgte har pligt til at foranledige en effektiv, officiel uafhængig og særskilt undersøgelse af, om De har været udsat for tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf som følge af sagsøgtes handlinger og/eller undladelser.

De har til støtte for Deres nedlagte påstand om betaling af tort navnlig gjort gældende, at Forsvarsministeriet som højeste ansvarlige myndighed for forsvaret, jf. forsvarslovens § 9, er ansvarlig for evt. retskrænkelser i forhold til EMRK og erstatningsansvarslovens § 26, som danske styrker måtte begå i Irak, eller som danske styrker ved passivitet måtte undlade at for-

hindre. De har endvidere gjort gældende, at De blev frihedsberøvet af danske styrker den 25. november 2004, og at danske styrker i forbindelse med retsstridige forhør udsatte Dem for nedværdigende og umenneskelig behandling, samt at de danske styrker ved at overlade Dem til irakisk politi er medansvarlige for den nedværdigende behandling og tortur, som De efterfølgende blev udsat for, hvilket de danske styrker som minimum måtte forvente ville finde sted.

De har til støtte for Deres påstande om undersøgelsespligt, jf. EMRK navnlig gjort gældende, at Deres oplysninger om tortur er rimeligt begrundede, og at der derfor foreligger en pligt til at iværksætte en undersøgelse i medfør af EMRK art. 3.

De har overordnet om hændelsesforløbet anført, at De var blandt de tilbageholdte i forbindelse med Operation Green Desert i Irak den 25. november 2004, at De blev tilbageholdt af danske soldater, at De i Shaibah Logistics Base blev afhørt af danske officerer og under afhøringen udsat for nedværdigende og umenneskelig behandling, og at De af de danske styrker herefter blev overgivet til irakisk politi, som udsatte Dem for mishandling og tortur.

Til brug for retssagen har Forsvarskommandoen i et notat af 1. marts 2012 redegjort for planlægningen og gennemførelsen af Operation Green Desert. På grundlag af notatets oplysninger bestrider ministeriet, at danske styrker har foretaget tilbageholdelser eller afhøringer i forbindelse med Operation Green Desert.

Om situationen i Irak fremgår blandt andet, at Irak den 30. juni 2004 opnåede fuld suverænitæt, hvorefter besættelsen af landet ophørte. FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1546 af 8. juni 2004 med tilhørende breve udgjorde det folkeretlige grundlag for de multinationale styrker, herunder de danske styrkers fortsatte tilstedeværelse i Irak efter magtoverdragelsen.

Vedrørende retssagens behandling fremgår, at De anlagde retssagen ved Københavns Byret, som henviste sagen til behandling i landsretten under henvisning til retsplejelovens § 226, stk. 1. Østre Landsret har truffet beslutning om, at spørgsmålene om Deres partsevne og forældelse skal ud-

skilles til særskilt behandling. Endvidere fremgår det, at Deres modpart tillige ønsker de påstande, som De ved processkriftet af 22. juni 2012 har nedlagt om undersøgelsespligt, jf. EMRK art. 3, udskilt til særskilt behandling sammen med de øvrige udskilte spørgsmål.

Efter en gennemgang af sagens oplysninger er det Civilstyrelsens vurdering, at De på det foreliggende grundlag ikke har tilstrækkelig udsigt til at få medhold i de påstande, som De har nedlagt under sagen.

Civilstyrelsen har herved lag vægt på, at Deres eventuelle krav på godtgørelse for tort efter Civilstyrelsens opfattelse må anses for at være forældet.

Det fremgår af § 30, stk. 1, i lov nr. 522 af 6. juni 2007 om forældelse af fordringer (forældelsesloven), at loven finder anvendelse på krav, som er stiftet før lovens ikrafttræden, men som forældes efter 1. januar 2008.

Efter den tidligere bestemmelse i § 1, nr. 5, i lov nr. 247 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer (1908-loven) gjaldt der for fordring på erstatning eller godtgørelse for skade uden for kontrakt en 5-årig forældelsesfrist. Da Deres krav støttes på almindelige erstatningsregler er det Civilstyrelsens opfattelse, at Deres krav om tortgodtgørelse er omfattet af denne bestemmelse.

Det fremgår af 1908-lovens § 2, at forældelsesfristen regnes fra det tidspunkt, hvor fordringen af fordringshaveren kan kræves betalt. Ved erstatningskrav uden for kontraktsforhold løber fristen som udgangspunkt fra skadens indtræden. Skadens indtræden anses i den forbindelse for indtrådt, når den skadevoldende handling er ophørt.

De har oplyst, at De den 25. november 2004 blev tilbageholdt og arresteret, og at De blev tilbageholdt i 2 ½ måned. De flygtede den 10. februar 2005 til Jordan og herfra videre til Kuwait. Civilstyrelsen finder på baggrund heraf, at Deres krav er forældet senest primo februar 2010 efter 1908-loven, hvorefter overgangsbestemmelserne i forældelseslovens § 30 finder anvendelse.

Det fremgår af forældelseslovens § 30, stk. 1, at det senest mulige tidspunkt for forældelse anvendes ved krav, som forældes i perioden 1. januar 2008 til 1. januar 2011. Såfremt 1908-loven og forældelsesloven fører til forskellige tidspunkter for forældelse, vil det seneste tidspunkt skulle anvendes.

Efter forældelseslovens § 3, stk. 1, forældes en fordring på erstatning eller godtgørelse for skade uden for kontrakt efter 3 år. Forældelsesfristen for fordringer på erstatning og godtgørelse for skade forvoldt uden for kontrakt løber fra tidspunktet for skadens indtræden, jf. forældelseslovens § 2, stk. 4. Efter forældelsesloven vil Deres krav således være forældet senest primo februar 2008.

Det er herefter Civilstyrelsens opfattelse, at Deres krav er forældet primo februar 2010, jf. 1908-lovens § 1, nr. 5, jf. forældelseslovens § 30, stk. 1, De har anlagt retssagen mod Forsvarsministeriet i september 2011, og retssagen er således anlagt omkring 19 måneder efter udløbet af forældelsesfristen.

Civilstyrelsen bemærker, at De ikke på det foreliggende grundlag har fremlagt oplysninger eller godtgjort omstændigheder, der efter Civilstyrelsens opfattelse kan føre til, at forældelsesfristen i medfør af § 3, stk. 2, skal regnes fra et senere tidspunkt som følge af, at De var ubekendt med fordringen, eller at De har været afskåret fra at afbryde forældelsen på grund af ukendskab til skyldnerens opholdssted eller på grund af en hindring, som ikke beror på Deres forhold, jf. forældelseslovens § 14, stk. 1.

Det er endvidere Civilstyrelsens opfattelse, at der ikke er oplyst om omstændigheder eller forhold i øvrigt, der kan medføre, at der er grundlag for at se bort fra forældelsesfristen. Herunder finder Civilstyrelsen, at der ikke foreligger materiel atypicitet, og at Deres eventuelle krav på godtgørelse for tort derfor skal afgøres efter de bestemmelser i forældelsesloven, der er anført ovenfor.

Styrelsen bemærker, at det efter Civilstyrelsens opfattelse ikke er Forsvarsministeriet, der har bevisbyrden for, at det ikke skulle bero på Deres egne forhold, at De har været hindret i at afbryde forældelsesfristen.

De har anført, at såfremt de danske forældelsesregler afskærer Dem fra at rejse krav mod Forsvarsministeriet, vil dette være i strid med Danmarks forpligtelse til at stille effektive retsmidler til rådighed for Dem. De har i den forbindelse henvist til artikel 13 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. artikel 3.

Det er Civilstyrelsens opfattelse, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol anerkender, at nationale forældelsesregler varetager anerkendelsesværdige formål, medmindre forældelsesreglerne er urimeligt korte eller afskærer den berettigede reel mulighed for at gøre et krav gældende.

Civilstyrelsen finder det på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at De ikke har haft adgang til effektive retsmidler. Civilstyrelsen bemærker, at De ikke har sandsynliggjort, at De har været afskåret fra at rette krav imod Forsvarsministeriet efter Deres løsladelse. Det er endvidere Civilstyrelsens opfattelse, at forældelsesfristen ikke kan anses for urimeligt kort. Styrelsen bemærker i øvrigt, at forældelsen af Deres krav ikke beror på danske myndigheders forhold.

Det er på denne baggrund Civilstyrelsens opfattelse, at det ikke er i strid med artikel 13 eller øvrige bestemmelser i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at kravet er forældet.

For så vidt angår Deres påstande om Deres modparts undersøgelsespligt er det tillige Civilstyrelsens vurdering, at De ikke har udsigt til at få medhold. Styrelsen har herved lagt vægt på, at Operation Green Desert fandt sted efter magtoverdragelsen, og at Irak på dette tidspunkt havde opnået fuld suverænitet. På grundlag af sagens oplysninger er det Civilstyrelsens opfattelse, at der ikke foreligger dansk jurisdiktion, jf. EMRK art. 1, idet Irak på tidspunktet for operationen havde fuld suverænitet, og idet gennemførelsen af operationen ikke i øvrigt gav de danske styrker en sådan kontrol eller sådanne beføjelser over området eller over Dem, at der på dette grundlag skabtes ekstraterritorial jurisdiktion i henhold til EMRK.

De har i Deres stævning og replik blandt andet henvist til *Al-Skeini and Others v. the United Kingdom* vedrørende spørgsmålet om anvendelsen af

EMRK i relation til handlinger foretaget af britiske soldater som en del af den multinationale styrke i Irak.

Civilstyrelsen finder på grundlag af Domstolens præmisser, at der ikke ved Operation Green Desert eller i forbindelse hermed har foreligget dansk jurisdiktion i henhold til EMRK art. 1, idet der ikke foreligger sådanne særlige forhold, at der kan ske en udstrækning af dansk jurisdiktion uden for det danske territorium. Civilstyrelsen henviser herved til §§ 131-150, herunder navnlig §§ 144-150 med henvisning til §§ 18 og 19 om betydningen af FN resolution 1546 og magtoverdragelsen i forbindelse med landets opnåelse af fuld suverænitet den 30. juni 2004.

Det er på denne baggrund Civilstyrelsens vurdering, at De ikke har udsigt til at få medhold i, at der i henhold til EMRK art. 3 i forbindelse med behandlingen af den retssag, som De har anlagt, skal foretages en undersøgelse.

Det er herefter Civilstyrelsens opfattelse, at betingelserne for at meddele fri proces ikke er opfyldt, idet De ikke har den fornødne udsigt til at få medhold. Civilstyrelsen finder derfor, at betingelserne for at meddele fri proces efter retsplejelovens §§ 328 og 329 ikke er opfyldt.

Det forhold, at De har gjort gældende, at sagen angår spørgsmål af vidtrækkende betydning vedrørende Danmarks overholdelse af internationale forpligtelser, kan efter Civilstyrelsens opfattelse af de ovenfor anførte grunde ikke føre til, at der bør meddeles fri proces

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget. Procesbevillingsnævnet har åbent fra kl. 9.00 til kl. 15.00 mandag til fredag. Klagen skal være nævnets sekretariat i hænde senest kl. 15.00 den dag, hvor klagefristen udløber. Hvis afgørelsen modtages med posten en lørdag, udløber klagefristen kl. 15.00 om fredagen 27 dage efter.

Klagen sendes til Procesbevillingsnævnet, Rådhuspladsen 45-47, 4. sal, 1550 København V. Med klagen vedlægges kopi af den afgørelse, der påklages.

En eventuel klage til Procesbevillingsnævnet bør ske i så god tid, at nævnet kan nå at behandle klagen forinden, sagen afsluttes ved, at hovedforhandlingen har fundet sted eller ved, at der er afsagt dom eller indgået forlig.

Med venlig hilsen

NINA KOCH

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

Pr. e-mail civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

29. august 2012

J.nr. 600096

CHA/PEH

HASTER!

Vedr. sagsnr. 12-210-26307:

mod Forsvarsministeriet.

Hermed bekræftes modtagelsen af Civilstyrelsens skrivelse af g.d.

Det bemærkes, at Civilstyrelsen ikke har pligt til at forespørge Procesbevillingsnævnet, som sket i skrivelsen af g.d., hvilket i øvrigt kun vil forsinke Civilstyrelsens stillingtagen til ansøgningen om fri proces af 30. december 2011 yderligere. Civilstyrelsen er vidende om sagens absolut hastende karakter.

Hermed fremsendes kopi af skrivelse af d.d. fra undertegnede til Procesbevillingsnævnet.

Undertegnede forventer, som meddelt i vores skrivelse til Civilstyrelsen af 23. ds., stadig at modtage Civilstyrelsens stillingtagen i sagen inden d. 3. september 2012, og klage til Folketingets Ombudsmand vil i modsat fald blive indgivet.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

600096

MODTAGET

29 AUG. 2012

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

c/o advokat Chr. Harlang
Nytorv 5
1450 København K

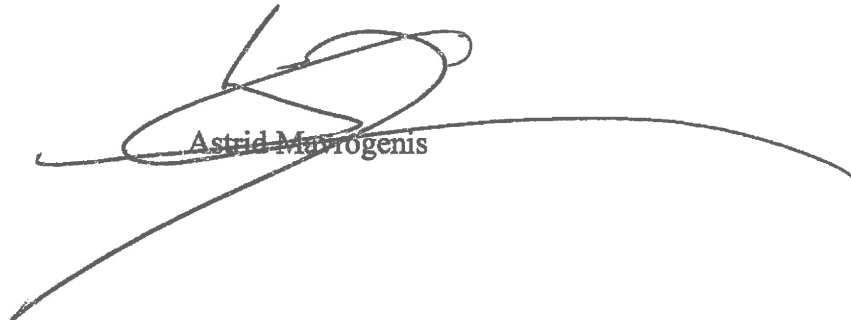
Dato: 28 AUG. 2012
Sagsbeh.: amv
Sagsnr.: 12-210-26307

Deres ref.: 600096

+ bilag

Vedlagt fremsendes til Deres orientering kopi af Civilstyrelsens brev af
dags dato til Procesbevillingsnævnet.

Med venlig hilsen

Astrid Mørørgen

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

KOPI

23. august 2012

J.nr. 600096

CHA/peh

civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

HASTER!

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307 -

mod Forsvarsministeriet.

Hermed bekræftes modtagelsen af Civilstyrelsens skrivelse af 22. ds. hvoraf fremgår:

"...

Da Civilstyrelsens afgørelse er påklaget, har Civilstyrelsen ikke kompetence til at behandle sagen, før Deres advokat tilbagekalder sin klage overfor Procesbevillingsnævnet.

..."

At Civilstyrelsens afgørelse af 6. juli 2012 er påklaget til Procesbevillingsnævnet er ikke til hinder for at Civilstyrelsen behandler sagen, jf. Poul Andersen: Dansk Forvaltningsret, s. 536:

"...

Hvor klageadgangen ikke er ordnet ved Lovregler, kan den omstændighed, at en Forvaltningsakt kan påklages eller er blevet påklaget, ikke væ-

re til hinder for, at den underordnende Myndighed tilbagekalder eller ændrer sin afgørelse. .... Hvor loven udtrykkeligt giver anvisning på en fornyet prøvelse af den trufne afgørelse og fastsætter klagefrister, kunne det snarere antages, at den underordnede myndighed må være udelukket fra at tilbagekalde eller omgøre sin forvaltningsakt. Den blotte adgang til klage kan dog i hvert fald ikke udelukke sådan tilbagekaldelse eller omgørelse. .... Almindeligvis kan formentlig heller ikke en indgivet klage udelukke den underordnede myndighed fra at tilbagekalde eller omgøre sin forvaltningsakt.

..."

Endvidere og af nyere dato ifølge Jens Garde m.fl.: Forvaltningsret, almindelige emner, s. 351:

"...

Det forhold, at en afgørelse kan påklages eller faktisk er påklaget og dermed er under behandling i rekursinstansen, antages ikke at hindre førsteinstansen i at tilbagekalde eller ændre sin afgørelse.

..."

Jeg må derfor insistere på, at Civilstyrelsen omgående genoptager sin sagsbehandling.

Til nærværende skrivelse vedlægges kopi af:

1. Duplik af 2. marts 2012 med bilag G-Z
2. Processkrift A af 30. april 2012 med bilag Æ-AE
3. Processkrift B af 13. august med bilag AF og AG
4. Korrespondance med Østre Landsret efter d. 8. juni 2012

Civilstyrelsen bemærker i sin skrivelse af 22. ds. endvidere:

"...

at der er ikke er anledning til at indsende Deres breve flere gange, og at dette alene bidrager til flere, men unødvendige ekspeditioner i sagen.

..."

Fremsendelse af korrespondance både som alm. post og e-mail kan højst afstedkomme journalisering af korrespondancen to gange, hvilket ikke burde sinke den egentlige sagsbehandling. Hertil kommer at fremsendelsen som e-mail faktisk kan tillade en fremskyndelse af sagsbehandlingen.

På baggrund af ovenstående og med Østre Landsrets frist til d. 3. september 2012 for sikkerhedsstillelse for så vidt angår sagsøger 7-9 taget i betragtning skal undertegnede fastholde, at klage til Folketingets Ombudsmand vil blive indgivet d. 3. september, såfremt stillingtagen til sagen ikke er modtaget inden denne dato.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

JUSTITSMINISTERIET
MODTAGEIVILSTYRELSEN

23 AUG. 2012

c/o advokat Chr. Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 22 AUG. 2012
Sagsbeh.: amv
Sagsnr.: 12-210-26307
Deres ref.: 600096

Civilstyrelsen har modtaget Deres brev af 8. august 2012 med bilag, Deres anmodning af 14. august 2012 om genoptagelse med tilhørende bilag samt Deres brev af 21. august 2012, hvori De bl. a. har anført, at De vil klage til Folketingets Ombudsmand, såfremt Civilstyrelsen ikke inden for de nærmeste dage har truffet afgørelse i sagen.

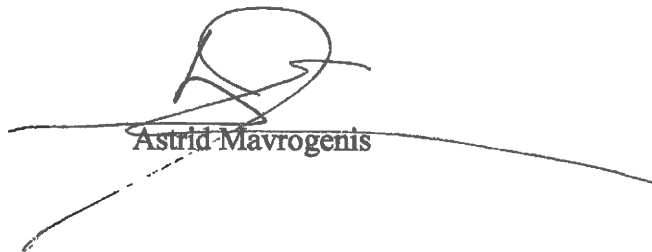
Civilstyrelsen bemærker i den anledning, at Deres advokat har påklaget Civilstyrelsens afgørelse af 6. juli 2012 til Procesbevillingsnævnet. Da Civilstyrelsens afgørelse er påklaget, har Civilstyrelsen ikke kompetence til at behandle sagen, før Deres advokat tilbagekalder sin klage overfor Procesbevillingsnævnet. På det foreliggende grundlag har Civilstyrelsen derfor ikke mulighed for at foretage yderligere behandling af sagen, idet styrelsen i øvrigt bemærker, at sagens akter er rekvireret af Procesbevillingsnævnet og fortsat beror i nævnet med henblik på behandlingen af Deres advokats klage over styrelsens afslag.

De har i forbindelse med Deres brev af 14. august 2012 indsendt kopi af processkrifter udfærdiget af Dem. Til brug for Civilstyrelsens eventuelle genoptagelse af sagen, beder vi Dem tillige indsende kopi af de af modpartens processkrifter med tilhørende bilag, der ikke tidligere er indsendt til Civilstyrelsen.

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Civilstyrelsen gør Dem i øvrigt opmærksom på, at der ikke er anledning til at indsende Deres breve flere gange, og at dette alene bidrager til flere, men unødvendige ekspeditioner i sagen.

Med venlig hilsen

Astrid Mavrogenis

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

KOPI

21. august 2012
J.nr. 600096
CHA/peh

Sendt pr. alm. post og e-mail:
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

H A S T E R !

Vedr. sagsnr. 12-210-26307 -

mod Forsvarsministeriet.

Ved skrivelse af 14. ds. har undertegnede anmodet om genoptagelse af sagen.

Ansøgning om fri proces af 30. december 2011 blev sendt pr. e-mail kl. 14:32 og alm. post.

Ved skrivelse af 10. januar 2012 meddelte Civilstyrelsen, at der kunne forventes en afgørelse inden for 4 måneder efter, at styrelsen har modtaget ansøgningen.

Ved skrivelse af 1. marts 2012 bekræftede Civilstyrelsen på anmodning, at sagsbehandlingstiden normalt er 4 måneder.

Da der endnu ikke forelå en afgørelse, anmodede undertegnede d. 12. juni 2012 om oplysning om, hvorpå sagen beroede.

Ved skrivelse af 20. juni 2012 gjorde undertegnede opmærksom på sagens hastende og uopsættelige karakter, og da der endnu ikke forelå en afgørelse, blev der igen anmodet om en sådan absolut hurtigst muligt.

Ved skrivelse af 25. juni 2012 anmodede Civilstyrelsen med henvisning til udskrift af Østre Landsrets retsbog af 8. juni om dokumentation for procesfuldmagt.

Ved skrivelse af 26. juni 2012 fremsendte undertegnede den efterspurgte dokumentation i form af retssagens bilag 3 samt kopi af sagsøgers pas.

I skrivelse af 28. juni 2012 meddelte Civilstyrelsen, at den ikke fandt anledning til at foretage videre sagsbehandling af sagen, før spørgsmålet om procesfuldmagt var afklaret i forhold til retssagen i landsretten. Civilstyrelsen henviste igen til Østre Landsrets retsbog af 8. juni 2012.

Til Civilstyrelsens skrivelse af 28. juni bemærkede undertegnede i skrivelse af 2. juli 2012 følgende:

”Myndighedernes sagsbehandling skal som udgangspunkt ikke udsættes på verserende retssagsbehandling ved domstolene. Dette retsprincip kan ikke kun anvendes til ugunst for borgeren, men har derimod det normative indhold, at forvaltningen – i fuld overensstemmelse med andre offentligretlige regler – er berettiget og forpligtet til at træffe afgørelse, i hvert fald i et tilfælde, hvor væsentlige retssikkerhedsmæssige hensyn gør sig gældende.

Sådanne hensyn foreligger, hvor en sagsøger i en verserende retssag har indgivet ansøgning om bevilling af fri proces, her endda nu for mere end 6 måneder siden, og så meget desto mere, når det tages i betragtning, at denne omtrent 6 måneder efter ansøgningens indgivelse på begæring af modparten er blevet pålagt at stille sikkerhed for sagsomkostninger, hvilket krav han ikke kan opfylde, og hvorfor han – uden rettidig bevilling af fri proces – må påregne at miste sit sagsanlæg og dermed adgangen til en retfærdig rettergang, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6, stk. 1.

Det kan selvsagt ikke have sin rigtighed, at modparten i sagen – staten – ved en sådan kombineret fremfærd fra sagsøgtes side – staten – af samme stats forvaltningsafdeling af bevillinger til fri proces lovligt skulle kunne mødes med noget sådant.

Civilstyrelsen anmodes om øjeblikkeligt at genoptage behandlingen af ansøgningen om fri proces, således at min klients retsbeskyttelsesmæssige hensyn tilgodeses, uanset den forsinkede sagsbehandlingstid, og således at afgørelsen fremkommer inden få dage.”

I skrivelse af 6. juli fastholdt Civilstyrelsen sin afgørelse i den ovenfor nævnte skrivelse af 28. juni 2012 om ikke at behandle ansøgningen om fri proces før det i forhold til retssagen i landsretten var afklaret, at der forelå fornøden procesfuldmagt.

Klage over Civilstyrelsens afgørelse af 6. juli 2012 blev indgivet d. 3. august til Procesbevillingsnævnet.

Af undertegnede skrivelse til Østre Landsret af 8. august 2012 fremgår:

”Ved Landsrettens beslutning af 8. juni 2012 har Landsretten formentlig overset, at fuldmagten for sagsøger allerede var fremlagt som bilag 3 til replikken af 27. januar 2012 i sagsnr. B-3421-11 – mod Forsvarsministeriet.

Af vedlagte kopi af Civilstyrelsens afgørelse af 6. f.m. vedr. ansøgning om fri proces i sagsnr. B-3421-11 – mod Forsvarsministeriet fremgår:

”Som retsbogen er udformet må Civilstyrelsen forstå landsrettens krav om procesfuldmagt og sikkerhedsstillelse som også omfattende sag.”

Og:

”Da det må anses som et helt grundlæggende og overordnet krav, at der foreligger procesfuldmagt til førelse af den retssag,

som en ansøgning om fri proces angår, finder Civilstyrelsen under henvisning til Østre landsrets retsbog, at styrelsen ikke kan behandle en ansøgning om fri proces indgivet på vegne af [redacted] er det i forhold til retssagen i landsretten er afklaret, at der foreligger fornøden procesfuldmagt, jf. retsplejelovens § 265. På det foreliggende grundlag foretager Civilstyrelsen derfor ikke yderligere behandling af sagen."

Civilstyrelsen geråder således i den vildfarelse, at der ikke er fremlagt dokumentation for procesfuldmagt for så vidt angår sagsøger [redacted]

Landsretten anmodes derfor om at bekræfte overfor undertegnede, at Landsretten har modtaget fuldmagt for sagsøger [redacted] fremlagt som bilag 3 til replikken af 27. januar 2012 i sagsnr. B-3421-11 - mod Forsvarsministeriet."

Ved skrivelse af 14. august anmodede undertegnede om genoptagelse af sagen. I denne skrivelse anføres:

"Vedlagt fremsendes kopi af udskrift fra retsbogen af 10. august 2012 fra Østre Landsret vedr. 7. afd. nr. B-3421-11 (og 7. afd. nr. B-397-12 og 7. afd. nr. B-1162-12. Det fremgår, at [redacted] sag behandles under det først anførte sagsnummer i landsretten. Det fremgår endvidere af Østre Landsrets retsbog:

"Landsretten bemærkede vedrørende B-3421-11 i anledning af brev af 8. august 2012 fra advokat Harling, at landsretten med replikken har modtaget det i brevet omhandlede bilag 3"

Det er således i forhold til retssagen i landsretten afklaret at den fornødne procesfuldmagt foreligger."

I samme skrivelse bemærkes:

"Af kommissoriet for en undersøgelseskommission om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan pkt. 5 fremgår følgende:

"Undersøgelseskommissionen forudsættes desuden at inddrage afgørelser fra domstolene, der er af betydning for de forhold, som undersøgelseskommissionen skal undersøge og redegøre for. Undersøgelseskommissionen forudsættes endvidere at tilrettelægge sit arbejde under hensyntagen til de retssager, som verserer ved domstolene. Undersøgelseskommissionen kan i den forbindelse, hvis den vurderer, at dette er rigtigt eller hensigtsmæssigt, beslutte, at dele af dens undersøgelser skal afvente, at der træffes afgørelse i de pågældende sager."

Det bemærkes at . . . . . sag indgår som en af de nævnte verserende sager."

Endelig fremgår det af skrivelsen:

Som det fremgår ovenfor, er Civilstyrelsen bekendt med sagens absolut hastende karakter.

Civilstyrelsen meddelte oprindeligt ved skrivelser af 10. januar og 1. marts d.å., at afgørelse kunne forventes inden d. 1. maj d.å.

Jeg går ud fra, at der vil foreligge en stillingtagen fra Civilstyrelsen en af de nærmeste dage, og senest d. 20. ds.

På baggrund af ovenstående og da Civilstyrelsens stillingtagen endnu ikke er modtaget, skal undertegnede gøre opmærksom på, at såfremt der ikke foreligger en behørig stillingtagen til ansøgningen om fri proces en af de nærmeste dage, vil klage til Folketingets Ombudsmand blive indgivet.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/Christian F. Jensen, advokat

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

K O P I

Sendt pr. alm. Post og e-mail:
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

14. august 2012
J.nr. 600096
CHA/peh

H A S T E R !

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307

mod Forsvarsministeriet

Anmodning om genoptagelse af sagen

Af Civilstyrelsen afgørelse af 6. f.m. fremgår:

"Som retsbogen er udformet må Civilstyrelsen forstå landsrettens krav om procesfuldmagt og sikkerhedsstillelse som også omfattende sag."

Og:

"Da det må anses som et helt grundlæggende og overordnet krav, at der foreligger procesfuldmagt til førelse af den retssag, som en ansøgning om fri proces angår, finder Civilstyrelsen under henvisning til Østre landsrets retsbog, at styrelsen ikke kan behandle en ansøgning om fri proces indgivet på vegne af før det i forhold til retssagen i landsretten er afklaret, at der foreligger fornøden procesfuldmagt, jf. retsplejelovens § 265. På det foreliggende grundlag foretager Civilstyrelsen derfor ikke yderligere behandling af sagen."

Vedlagt fremsendes kopi af udskrift fra retsbogen af 10. august 2012 fra Østre Landsret vedr. 7. afd. nr. B-3421-11 (og 7. afd. nr. B-397-12 og 7. afd. nr. B-1162-12. Det fremgår, at sag behandles under det først anførte sagsnummer i landsretten. Det fremgår endvidere af Østre Landsrets retsbog:

"Landsretten bemærkede vedrørende B-3421-11 i anledning af brev af 8. august 2012 fra advokat Harling, at landsretten med replikken har modtaget det i brevet omhandlede bilag 3"

Det er således i forhold til retssagen i landsretten afklaret at den fornødne procesfuldmagt foreligger.

Af kommissoriet for en undersøgelseskommission om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan pkt. 5 fremgår følgende:

" Undersøgelseskommissionen forudsættes desuden at inddrage afgørelser fra domstolene, der er af betydning for de forhold, som undersøgelseskommissionen skal undersøge og redegøre for. Undersøgelseskommissionen forudsættes endvidere at tilrettelægge sit arbejde under hensyntagen til de retssager, som verserer ved domstolene. Undersøgelseskommissionen kan i den forbindelse, hvis den vurderer, at dette er rigtigt eller hensigtsmæssigt, beslutte, at dele af dens undersøgelser skal afvente, at der træffes afgørelse i de pågældende sager."

Det bemærkes at sag indgår som en af de nævnte verserende sager.

Udover den nævnte kopi af udskrift fra Østre Landsrets retsbog af 10. august 2012 vedlægges kopi af:

1. Supplerende processkrift (editionsbegæring) af 4. april 2012
(fremsendes alene med alm. Post)
2. Processkrift 2 af 23. maj 2012 med bilag 14
(fremsendes alene med alm. Post)
3. Processkrift 3 af 22. juni 2012 med bilag 15-28
(fremsendes alene med alm. Post)

Som det fremgår ovenfor, er Civilstyrelsen bekendt med sagens absolut hastende karakter.

Civilstyrelsen meddelte oprindeligt ved skrivelser af 10. januar og 1. marts d.å., at afgørelse kunne forventes inden d. 1. maj d.å.

Jeg går ud fra, at der vil foreligge en stillingtagen fra Civilstyrelsen en af de nærmeste dage, og senest d. 20. ds.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

De har ved brev af 2. juli 2012 blandt andet anført, at det strider imod Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6, stk. 1, at Civilstyrelsens sagsbehandling sættes i bero, når landsretten har stillet krav om sikkerhedsstillelse.

Da det må anses som et helt grundlæggende og overordnet krav, at der foreligger procesfuldmagt til førelse af den retssag, som en ansøgning om fri proces angår, finder Civilstyrelsen under henvisning til Østre Landsrets retsbog, at styrelsen ikke kan behandle en ansøgning om fri proces indgivet på vegne af _____ før det i forhold til retssagen i landsretten er afklaret, at der foreligger fornøden procesfuldmagt, jf. retsplejelovens § 265. På det foreliggende grundlag foretager Civilstyrelsen derfor ikke yderligere behandling af sagen.

De kan anmode Civilstyrelsen om at genoptage sagen, når der foreligger nye og væsentlige oplysninger i spørgsmålet om procesfuldmagt til retssagens behandling i Østre Landsret. Såfremt De anmoder om genoptagelse bedes De indsende kopi af eventuelle processkrifter (med bilag) udfærdiget efter Deres replik samt kopi af udskrifter af retsbogen eller korrespondance med Østre Landsret dateret efter den 8. juni 2012.

Civilstyrelsen tilføjer under henvisning til Deres bemærkninger om EMRK art. 6, at der ikke af bestemmelsen kan udledes et generelt retskrav på at blive meddelt fri proces, og at Civilstyrelsen ikke har taget stilling til, om betingelserne for at meddele fri proces i øvrigt måtte være opfyldt, herunder om _____ krav på godtgørelse er forældet.

Klagevejledning

De kan klage over Civilstyrelsens afgørelse om på det foreliggende grundlag at afslutte behandlingen af sagen til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at De har fået meddelelse om afslaget. Procesbevillingsnævnet har åbent fra kl. 9.00 til kl. 15.00 mandag til fredag. Klagen skal være nævnets sekretariat i hænde senest kl. 15.00 den dag, hvor klagefristen

udløber. Hvis afgørelsen modtages med posten en lørdag, udløber klagefristen kl. 15.00 om fredagen 27 dage efter.

Klagen sendes til Procesbevillingsnævnet, Rådhuspladsen 45-47, 4. sal, 1550 København V. Med klagen vedlægges kopi af den afgørelse, der påklages.

En eventuel klage til Procesbevillingsnævnet bør ske i så god tid, at nævnet kan nå at behandle klagen forinden, sagen afsluttes ved, at hovedforhandlingen har fundet sted eller ved, at der er afsagt dom eller indgået forlig.

Med venlig hilsen

Henriette Selchau

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

KOPI

Pr. fax 39 20 45 05 og alm. post

2. juli 2012
J.nr. 600096
CFJ/

HASTER!

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307

nod Forsvarsministeriet.

Til Civilstyrelsens skrivelse af 28. f.m. bemærkes:

Myndighedernes sagsbehandling skal som udgangspunkt ikke udsættes på verserende retssagsbehandling ved domstolene. Dette retsprincip kan ikke kun anvendes til ugunst for borgeren, men har derimod det normative indhold, at forvaltningen – i fuld overensstemmelse med andre offentligretlige regler – er berettiget og forpligtet til at træffe afgørelse, i hvert fald i et tilfælde, hvor væsentlige retssikkerhedsmæssige hensyn gør sig gældende.

Sådanne hensyn foreligger, hvor en sagsøger i en verserende retssag har indgivet ansøgning om bevilling af fri proces, her endda nu for mere end 6 måneder siden, og så meget desto mere, når det tages i betragtning, at denne omtrent 6 måneder efter ansøgningens indgivelse på begæring af modparten er blevet pålagt at stille sikkerhed for sagsomkostninger, hvilket krav han ikke kan opfylde, og hvorfor han – uden rettidig bevilling af fri proces – må påregne at miste sit sagsanlæg og dermed adgangen til en retfærdig rettergang, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6, stk. 1.

Det kan selvsagt ikke have sin rigtighed, at modparten i sagen – staten – ved en sådan kombineret fremfærd fra sagsøgtes side – staten – af samme stats forvaltningsafdeling af bevillinger til fri proces lovligt skulle kunne mødes med noget sådant.

Civilstyrelsen anmodes om øjeblikkeligt at genoptage behandlingen af ansøgningen om fri proces, således at min klients retsbeskyttelsesmæssige hensyn tilgodeses, uanset den forsinkede sagsbehandlingstid, og således at afgørelsen fremkommer inden få dage.

Foreligger der ikke en behørig stillingtagen senest førstkommende fredag d. 6. ds., formiddag, vil klage til Folketingets Ombudsmand blive indgivet fredag eftermiddag.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Gyldenløvegade 11, 2
1600 København V

Pr. fax 39 20 45 05 og alm. post

26. juni 2012

J.nr. 600096

CFJ/

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307

nod Forsvarsministeriet.

Ved skrivelse af 20. ds. blev oplyst, at min klient risikerer at få sin sag afvist d. 29. ds. p.g.a., at der er stillet krav om sikkerhedsstillelse, jf. retsplejelovens § 321, stk. 1, som han ikke selv har økonomisk mulighed for at stille.

Civilstyrelsen har herefter i skrivelse af g.d. efterspurgt retssagens bilag 3, som hermed vedlægges i kopi. Endvidere vedlægges kopi af min klients pas.

Styrelsen har endvidere i skrivelse af g.d. anmodet om *"...at styrelsen orienteres om sagens videre behandling i landsretten, herunder om landsrettens stillingtagen til spørgsmålet om procesfuldmagt."*

Som det fremgår ovenfor, er Civilstyrelsen bekendt med sagens absolut hastende karakter.

Civilstyrelsen meddelte ved skrivelser af 10. januar og 1. marts d.å., at afgørelse kunne forventes inden d. 1. maj d.å.

Jeg går ud fra, at der vil foreligge en stillingtagen fra Civilstyrelsen en af de nærmeste dage, og senest d. 29. ds., formiddag.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Jeg gør opmærksom på sagens særlige karakter og herunder bl.a. også, at ansøgning om fri proces er indsendt d. 30. december 2011, der er modtaget af Civilstyrelsen s.d. pr. mail.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

MODTAGET

29 JUNI 2012

**JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN**

Advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 28. juni 2012
Sagsbeh.: Maria Bisgaard Christensen
Sagsnr.: 12-210-26307
Deres ref.: 600096

De har ved brev og e-mail af 26. juni 2012 indsendt kopi af bilag 3 og af pas. De har endvidere anført, at De forventer, at der senest den 29. ds. om formiddagen foreligger en stillingtagen fra Civilstyrelsen.

Civilstyrelsen bemærker i den anledning, at det fremgår af styrelsens brev af 25. juni 2012, at styrelsen er opmærksom på bilag 3, men at landsretten, der tillige er bekendt med bilaget, ved retsbog af 8. juni 2012 har anmodet om dokumentation for procesfuldmagt. Som retsbogen er udformet, må Civilstyrelsen forstå det anførte således, at landsrettens krav om sikkerhedsstillelse og dokumentation for procesfuldmagt også vedrører

idet retsbogen både vedrører landsrettens 7. afd. nr. B-3421-11 og 7. afd. nr. B-397-12.

På denne baggrund finder Civilstyrelsen ikke anledning til at foretage videre behandling af sagen, før spørgsmålet om procesfuldmagt er afklaret i forhold til retssagen i landsretten, og der kan dermed ikke forventes en stillingtagen til, om betingelserne for at meddele fri proces er opfyldt den 29. juni 2012.

Civilstyrelsen tilføjer for god ordens skyld under henvisning til den indsendte kopi af pas, at pasnummeret ikke er overensstemmende med det anførte pasnummer i bilag 3.

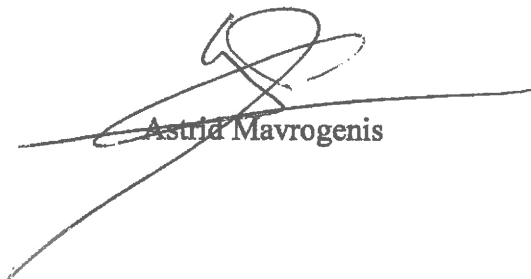
Civilstyrelsen beklager, at styrelsen tidligere har oplyst en forventet sagsbehandlingstid, der ikke svarer til den nu medgåede tid. Da spørgsmålet

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

om procesfuldmagt på grund af sagens særlige karakter er helt grundlæggende, bør sagens videre behandling afvente en afklaring af dette spørgsmål. Civilstyrelsen henviser i øvrigt til styrelsens brev af 25. juni 2012.

Med venlig hilsen

Astrid Mavrogenis

MODTAGET

26 JUNI 2012

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

c/o advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 25. juni 2012
Sagsbeh.: Maria Bisgaard Christensen
Sagsnr.: 12-210-26307
Deres ref.: 600096

De har ved brev af 20. juni 2012 oplyst, at De er blevet anmodet om at stille sikkerhed for sagsomkostningerne i forbindelse med Østre Landsrets behandling af den sag, som De har anlagt mod Forsvarsministeriet. De har indsendt kopi af udskrift fra Østre Landsrets retsbog af 8. juni 2012, hvoraf det blandt andet fremgår, at landsretten har fastsat frist til, at De inden den 29. juni 2012 dokumenterer, at De og de øvrige sagsøgere er bekendt med og ønsker retssag ført ved danske domstole, samt dokumentation for, at der foreligger en procesfuldmagt, jf. retsplejelovens § 265.

Civilstyrelsen er opmærksom på, at der som bilag 3 til replik af 27. januar 2012 er indsendt kopi af en fuldmagt fra Dem til advokat Christian Harlang. Østre Landsrets retsbog af 8. juni 2012 angår imidlertid også Deres sag, og da landsretten således har anmodet Dem om indsendelse af den ovenfor nævnte dokumentation, anmoder Civilstyrelsen om at modtage kopi heraf til brug for fri processagens videre behandling. Endvidere anmoder Civilstyrelsen om, at styrelsen orienteres om sagens videre behandling i landsretten, herunder om landsrettens stillingtagen til spørgsmålet om procesfuldmagt.

Med venlig hilsen

Henriette Selchau

Adelgade 11-13,
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Gyldenløvegade 11, 2
1600 København V

KOPI

Pr. fax 39 20 45 05 og alm. post

20. juni 2012

J.nr. 600096

CFJ/

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307 mod Forsvarsministeriet.

I ovennævnte sag belv ansøgning om fri proces er indgivet ved e-mail af 30. december 2011 kl. 14:32.

Ved skrivelse af 10. januar d.å. har Civilstyrelsen oplyst, at afgørelse om fri proces kunne forventes indenfor 4 mdr. fra d. 2. januar 2012 dvs. inden 1. maj d.å.

Dette blev gentaget d. 1. marts d.å. i skrivelse fra Civilstyrelsen.

Civilstyrelsen har endnu ikke besvaret skrivelse af 12. ds.

Der foreligger d.d. fortsat ingen afgørelse i sagen, selvom denne nu er af aldeles hastende og uopsættelig karakter.

Østre Landsret har således ved beslutning af 8. ds. fastsat frist til d. 29. ds. til, at sagsøger skal stille en sikkerhed på 40.000 kr., som sagsøgeren ikke har økonomisk mulighed for selv at stille. Kopi af udskrift af Østre Landsrets retsbog af 8. ds. vedlægges.

Hvis sagsøger desuagtet ikke stiller sikkerhed indenfor den af landsretten fastsatte frist, vil følgen kunne blive, at hans sag afvises, jf. retsplejelovens § 321, stk. 1, in fine.

På den baggrund anmodes Civilstyrelsen venligst om at meddele min klient fri proces absolut hurtigst muligt.

Med venlig hilsen

Christian Harlang
ADV.

KOPI

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Gyldenløvegade 11, 2
1600 København V

Pr. fax 39 20 45 05 og alm. post

20. juni 2012

J.nr. 600096

CFJ/

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307

mod Forsvarsministeriet.

I ovennævnte sag belv ansøgning om fri proces er indgivet ved e-mail af 30. december 2011 kl. 14:32.

Ved skrivelse af 10. januar d.å. har Civilstyrelsen oplyst, at afgørelse om fri proces kunne forventes indenfor 4 mdr. fra d. 2. januar 2012 dvs. inden 1. maj d.å.

Dette blev gentaget d. 1. marts d.å. i skrivelse fra Civilstyrelsen.

Civilstyrelsen har endnu ikke besvaret skrivelse af 12. ds.

Der foreligger d.d. fortsat ingen afgørelse i sagen, selvom denne nu er af aldeles hastende og uopsættelig karakter.

Østre Landsret har således ved beslutning af 8. ds. fastsat frist til d. 29. ds. til, at sagsøger skal stille en sikkerhed på 40.000 kr., som sagsøgeren ikke har økonomisk mulighed for selv at stille. Kopi af udskrift af Østre Landsrets retsbog af 8. ds. vedlægges.

Hvis sagsøger desuagtet ikke stiller sikkerhed indenfor den af landsretten fastsatte frist, vil følgen kunne blive, at hans sag afvises, jf. retsplejelovens § 321, stk. 1, in fine.

På den baggrund anmodes Civilstyrelsen venligst om at meddele min klient fri proces absolut hurtigst muligt.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Gyldenløvegade 11, 2
1600 København V

Pr. e-mail og alm. post

12. juni 2012
J.nr. 600096
CHA/KIM

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307

nod Forsvarsministeriet.

Ansøgning om fri proces er indgivet ved skrivelse af 30. december 2011. Ved skrivelse af 10. januar d.å. har Civilstyrelsen oplyst, at afgørelse om fri proces kunne forventes indenfor 4 mdr. fra d. 2. januar 2012 dvs. inden 1. maj d.å.

Dette blev gentaget d. 1. marts d.å. i skrivelse fra Civilstyrelsen.

Der foreligger d.d. fortsat ingen afgørelse i sagen. Jeg anmoder venligst Civilstyrelsen oplyse, hvorpå sagen beror.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

MODTAGET

07.02.2012

c/o Advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Dato: - 1 MRS. 2012
Sagsbeh.: Anna Ulrika Karlén
Sagsnr.: 12-210-26307

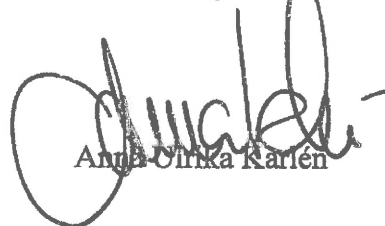
Deres ref.: 600096

Civilstyrelsen har modtaget Deres brev af 22. februar 2012, hvori De forespørger til, hvornår Civilstyrelsen kan forvente at træffe afgørelse i sagen.

Civilstyrelsen henviser til styrelsens brev af 10. januar 2012, hvoraf det fremgår, at De normalt kan forvente en afgørelse inden for 4 måneder efter, at ansøgningen er modtaget i styrelsen.

Civilstyrelsen modtog Deres ansøgning om fri proces den 2. januar 2012.

Med venlig hilsen

Anna Ulrika Karlén

Gyldenløvesgade 11, 2.
1600 København V
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Gyldenløvegade 11, 2
1600 København V

Pr. e-mail og alm. post

22. februar 2012
J.nr. 600096
CFJ/KIM

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307 -

Mod Forsvarsministeriet.

Med henvisning til ansøgning om fri proces den 2. januar 2012 i ovenstående sag, vil vi gerne have oplyst hvornår Civilstyrelsens stillingtagen til sagen kan forventes at foreligge.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, adv.fm.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Justitsministeriet
Civilstyrelsen
Gyldenløvegade 11, 2
1600 København V

Pr. e-mail og alm. post

2. februar 2012
J.nr. 600096
CFJ/kim

Vedr.: sagsnr. 12-210-26307

... mod Forsvarsministeriet.

Med henvisning til Civilstyrelsens skrivelse af 13. januar 2012 sendes hermed følgende:

- Kopi af bilag A-F til sagsøgte svarskrift,
- Kopi af replik, samt bilag 1-13 til sagsøgers replik

Yderligere processtof, herunder bilag til fremlæggelse under sagen forbeholdes.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, adv.fm.

MODTAGET

16 JAN. 2012

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

c/o Advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 13 JAN. 2012
Sagsbeh.: Anna Ulrika Karlén
Sagsnr.: 12-210-26307

Deres ref.: 600096

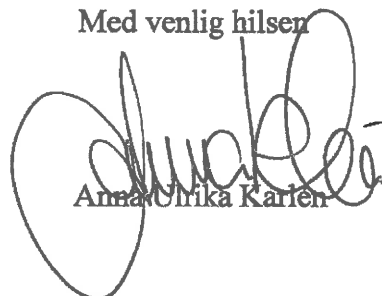
**Vedrørende Deres ansøgning om fri proces til en sag mod Forsvarsmi-
nisteriet**

Civilstyrelsen beder Dem om **inden 4 uger** fra i dag at indsende:

- kopi af bilag A-F til svarskriftet,
- kopi af replik, når denne foreligger, idet styrelsen bemærker, at Østre Landsret har fastsat en frist til den 27. januar 2012 til indgivelse heraf,
- kopi af eventuelle bilag som De agter at fremlægge under sagen.

De bedes henvise til styrelsens sagsnummer, når De sender oplysningerne herind.

Med venlig hilsen

Anna Ulrika Karlén

Gyldenløvesgade 11, 2.
1600 København V
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

MODTAGET

12 JAN 2012

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

c/o Advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 10. januar 2012
Sagsbeh.: Anna Ulrika Karlén
Sagsnr.: 12-210-26307

Deres ref.: 600096

Civilstyrelsen har den 2. januar 2012 modtaget Deres ansøgning om fri proces.

Hvis alle nødvendige oplysninger er vedlagt ansøgningen, vil De normalt kunne forvente en afgørelse inden for 4 måneder efter, at ansøgningen er modtaget i styrelsen.

I visse typer af sager vil sagsbehandlingstiden generelt være kortere, f.eks. i sager om forældremyndighed eller sager, hvor ansøger risikerer at miste sin bolig.

Der kan endvidere være konkrete forhold i den enkelte sag, der kan begrunde en kortere sagsbehandlingstid.

Hvis ansøgningen ikke indeholder alle nødvendige oplysninger, vil den normalt blive afslået med henvisning til, at styrelsen ikke har mulighed for at tage stilling til, om betingelserne for fri proces i retsplejelovens §§ 325 eller 328 er opfyldt.

Oplysning om, hvilke oplysninger der skal vedlægges en ansøgning, kan findes på Civilstyrelsens hjemmeside (www.civilstyrelsen.dk).

Civilstyrelsen vedlægger til Deres orientering en vejledning om styrelsens sagsbehandling og persondataloven.

De bedes anføre Civilstyrelsens sagsnummer, hvis De henvender Dem om sagen.

Med venlig hilsen

Karin Petersen

Gyldenløvesgade 11, 2.
1600 København V
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Civilstyrelsens sagsbehandling og persondataloven

Denne vejledning indeholder oplysninger om Civilstyrelsens sagsbehandling og om de retligheder, man har efter persondataloven. Det vil af det ledsagende brev fremgå, i hvilken konkret sammenhæng vejledningen har betydning.

Civilstyrelsens sagsbehandling

Civilstyrelsen er en styrelse under Justitsministeriet, der administrerer lovgivningen på en række forskellige områder.

Styrelsen fungerer som klageinstans for afgørelser truffet af statsforvaltingerne. Herudover behandler styrelsen en række andre sager. For at kunne behandle sagerne indsamler og registrerer styrelsen personoplysninger om børn og voksne. F.eks. oplysninger om navn, adresse, CPR.nr., økonomi og sociale forhold.

Sidst i vejledningen findes en oversigt over de forskellige typer af sager, som styrelsen behandler.

Klage over statsforvaltningens afgørelse indgives normalt til statsforvaltningen, der videregiver klagen til styrelsen sammen med sagsakterne og statsforvaltningens bemærkninger til klagen. Der vil normalt kunne træffes afgørelse på dette grundlag.

Andre sager vil normalt blive behandlet på baggrund af de oplysninger, som sagens parter) giver - eventuelt efter anmodning fra styrelsen.

I begge tilfælde kan det dog undertiden være nødvendigt at indhente yderligere oplysninger. Af oversigten bagest fremgår, fra hvilke myndigheder og personer der i de enkelte sagstyper vil kunne blive indhentet yderligere oplysninger.

En part vil normalt altid skulle give tilladelse til, at der indhentes sådanne yderligere oplysninger. Kan oplysningerne kun fremskaffes med bistand fra en part i sagen,

og ønsker denne ikke at medvirke, kan det få negativ betydning for den pågældende i forbindelse med sagens behandling.

Fremkommer der nye oplysninger af betydning for sagens afgørelse, som en part ikke er bekendt med, vil denne få tilføjelse til at komme med bemærkninger til oplysningerne. Kommer der således oplysninger fra en part, må denne derfor forvente, at disse kan blive videregivet til en eventuel anden part i sagen.

Styrelsens afgørelse i sager vedrørende klage over statsforvaltningens afgørelse kan gå ud på, at statsforvaltningens afgørelse fastholdes, at den ændres, eller at styrelsen beder statsforvaltningen om at behandle sagen igen.

Det afhænger af den enkelte sagstype, hvad styrelsens afgørelse i andre sager går ud på.

I begge tilfælde vil foruden parterne også myndigheder, der har medvirket til sagens oplysning, efter behov blive orienteret om afgørelsen.

Persondataloven

Al journalisering og tekstbehandling i styrelsen foregår elektronisk. Det betyder, at styrelsens sagsbehandling er omfattet af persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 med senere ændringer).

Efter denne lov har man som udgangspunkt:

- Ret til at bede om indsigt i de oplysninger, der edb-behandles om en selv.
- Ret til at gøre indsigelse mod, at oplysningerne edb-behandles.
- Ret til at kræve rettelser, sletning eller blokering af oplysninger, der er urigtige, vildledende eller på lignende måde er behandlet på edb i strid med lovgivningen (se eventuelt nærmere om disse rettigheder i lovens §§ 31, 35 og 37, som er optrykt nedenfor).

§ 31. Frem sætter en person begæring herom, skal den dataansvarlige give den pågældende meddelelse om, hvorvidt der behandles oplysninger om vedkommende. Behandles sådanne oplysninger, skal der på en let forståelig måde gives den registrerede meddelelse om,

- 1) hvilke oplysninger der behandles,
  - 2) behandlingens formål,
  - 3) kategorierne af modtagere af oplysningerne og
  - 4) tilgængelig information om, hvorfra disse oplysninger stammer.
- § 32. Den dataansvarlige skal snarest besvare begæringer som nævnt i stk. 1. Et begæring ikke besvaret inden 4 uger efter modtagelsen, skal den dataansvarlige underrette den pågældende om grunden hertil samt om, hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge.

§ 35. Den registrerede kan til enhver tid over for den dataansvarlige gøre indsigelse mod, at oplysninger om vedkommende gøres til genstand for behandling. Behandles sådanne oplysninger, skal der på en let forståelig måde gives den registrerede meddelelse om,

§ 37. Den dataansvarlige skal berigtige, slette eller blokere oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende eller på lignende måde er behandlet i strid med lov eller bestemmelser udstedt i medfør af lov, hvis en registreret person fremsætter anmodning herom.

Stk. 2. Den dataansvarlige skal underrette den tredje mand, hvortil oplysningerne er videregivet, om, at de videregivne oplysninger er berigtiget, slettet eller blokeret i henhold til stk. 1, hvis en registreret person fremsætter anmodning herom. Dette gælder dog ikke, hvis underretningen viser sig umulig eller urforholdsmæssigt vanskelig.

Man kan få mere at vide om persondataloven på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk.

Nedenstående oversigt over typer af sager, som Civilstyrelsen behandler, opregner også de myndigheder og personer (udover klager/ansøgere), hvorfra der vil kunne blive indsamlet yderligere personoplysninger, herunder økonomiske og sociale oplysninger.

Generelt gælder, at hvis en sag har tilknytning til udlandet, kan der blive tale om at indsamle oplysninger fra danske repræsentationer eller udenlandske myndigheder.

Båndlagte midler: Klage over statsforvaltningens afgørelse og ansøgningsøger.

Der indsamles evt. oplysninger fra forvaltningsafdelingen.

Fonde: Ansøgningsøger. Der indsamles evt. oplysninger fra bestyrelsen, Told- og Skatteforvaltningen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, revisor, forvaltningsafdelingen/banken.

Retssager: Ansøgningsøger. Der indsamles evt. oplysninger fra retten og modparten.

Lenekontrollen: Civilstyrelsen foreslår afsikringen af familieforbudskommissær m.v.

Der indsamles evt. oplysninger fra banken, skifteretten og den berettigede.

Værgemål: Klage over statsforvaltningens afgørelse og ansøgningsøger. Der indsamles evt. oplysninger fra sagens øvrige parter og forvaltningsafdelingen.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Civilstyrelsen
Gyldenløvesgade 11, 2.
1600 København V

Sendt per alm. post samt
e-mail: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

30. december 2011
J.nr. 600096
CHA/sam

Vedr.: Ansøgning om fri proces - principiel sag

Som advokat for _____ ansøger jeg herved om at der bevilges min klient fri proces i den af ham mod Forsvarsministeriet anlagte sag angående krav på betaling af erstatning stor kr. 50.001,- som er verserende ved Østre Landsret 7. afd. under sagsnr. B-3421-11.

Der vedlægges kopi af følgende:

1. Stævning af 13. september 2011
2. Retsbog fra Københavns Byret af 25. oktober 2011, hvor af det fremgår at sagen som følge af dens principielle karakter jf. retsplejelovens § 226 henviser til behandling ved Østre Landsret
3. Retsbogen fra Østre Landsret 7. afd. af 8. december 2011 samt 20. december 2011
4. Sagsøgte svarskrift af 14. december 2011-12-30 med tilhørende bilag
5. Sagsøgers skrivelse til sagsøgte af 30. december 2011
6. ID-kort fra sagsøgeren. Det bemærkes, at det i passet yderligere anførte efternavn _____ er navnet på den suni-muslimske minoritetsstamme i Basra-området som sagsøgeren tilhører. Dette efternavn er ikke af ham almindelig anvendt.

Endvidere er navnet ikke medtaget i stævningen af diskretionsgrunde idet sagsøgeren nærer berettiget angst for, at en offentlig omtale af sagen i Danmark ad mulig elektronisk vej på den ene eller anden måde når frem til Irak og/andre lande med der en følgende risiko for skade på stadigt i Irak boende familiemedlemmer og/eller ham selv og hans familie det ene eller det andet sted.

Med venlig hilsen

Christian Harlang